

Največji slovenski dnevnik
v Združenih državah
Velja za vse leto . . . \$6.00
Za pol leta . . . \$3.00
Za New York celo leto . \$7.00
Za inozemstvo celo leto \$7.00

GLAS NARODA

List slovenskih delavcev v Ameriki.

The largest Slovenian Daily in
the United States.
Issued every day except Sundays
and legal holidays.
75,000 Readers.

TELEFON: CHelsea 3-1242

Entered as Second Class Matter September 21, 1903, at the Post Office at New York, N. Y., under Act of Congress of March 3, 1879.

TELEFON: CHelsea 3-1242

No. 98. — Štev. 98.

NEW YORK, TUESDAY, APRIL 27, 1937—TOREK, 27. APRILA 1937

Volume XLV.—Letnik XLV.

STAVKA ŽELEZNIČARJEV ODGOĐENA ZA 60 DNI

PRESEDNIK JE NA PROŠNJO UNIJE IMENOVAL NOVO OBLAST, KI BO POSREDOVALA

Tajnik posredovalnega urada je pozval unijo, naj predloži svoje zahteve posebnemu razsodišču, kar je pa unija zavrnila.—Carnegie-Illinois Steel Corporation ne priznava več kompanijskih unij. — Odtegnila jim je vso podporo.

Nevarnost stavke pri osmih železniških družbah, ki imajo svoj delokrog v okolici New Yorka, je zaenkrat odstranjena. Zastavki je nameravalo 25,000 železničarjev, toda v zadnjem hipu je posegel vmes predsednik Roosevelt ter je na prošnjo delavske organizacije imenoval posebno oblast, ki bo na podlagi 10. točke železničarske postave natančno preštudirala zahteve obeh strank ter po preteku trideset dni podala svoje poročilo. Ker postava prepoveduje železničarjem še trideset dni potem dogodku zastavki, je potem takem stavka že vsaj za šestdeset dni odgodena.

Predsednikovo odredbo so sprejeli stavkarji z velikim zadoščenjem, pa tudi železniške družbe so zadovoljne z njo.

George A. Cook, podpredsednik narodnega posredovalnega urada je predlagal železničarjem, da bi predložili svoje zahteve posebnemu razsodišču, pa so njegov predlog odločno zavrnilo.

PITTSBURGH, Pa., 26. aprila. — Zdi se, da bo kompanijskim unijam, katerim so posvečale nekatere družbe tako veliko pažnjo, kmalu popolnoma odklenkalo.

Carnegie-Illinois Steel Corporation, največja podružnica United States Steel Corporation, je obvestila svoje uslužbence, da vbodoče ne bo priznala več kompanijske unije.

Vsak izmed 120,000 uslužbencev je dobil pismo B. F. Fairlessa, ki je vsebovalo zgorajšnjo izjavo.

Philip Murray, predsednik odbora za organiziranje jeklarjev, je rekel, da pomni ta izjava, da so kompanijske unije, ki so bile nekoč med jeklarji zelo razširjene, v nasprotju z Wagnerjevo postavo.

Ker se kompanijske unije pri drugih podružnicah United Steel med seboj nič ne razlikujejo, je upati, da bodo v najkrajšem času odpravljene.

V pismu, ki ga je poslal predsednik Fairless delavcem, je nadalje rečeno, da je vsled odločitve najvišjega sodišča glede Wagnerjeve postave potrebno odtegniti kompanijskim unijam vso finančno in drugo podporo.

Družba bo vsled tega takoj ukinila vso podporo. Kompanija ne bo več dajala delavcem prilike, da bi imeli zborovanja, na katerih bi se navduševali za kompanijske unije. Zapisnikov ne bodo več vodili kompanijski uradniki.

S tem je povedano, da je napočil konec kompanijskim unijam.

National Labor Relations Board je tri mesece poslušal in študiral pritožbe posebnega odbora jeklarjev, da Carnegie-Illinois družba krši Wagnerjevo postavo s tem, da ustanavlja kompanijske unije in jih podpira.

Voditelji organizacij, ki so priključene Lewisovemu odboru hvalijo odlok korporacije ter ga smatrajo za eno svojih največjih zmag.

Iz Birminghama, Alabama, poročajo, da je Tennessee Coal, Iron & Railroad Company odpravila kompanijsko unijo. Zaposlenih ima petnajst tisoč delavcev.

V Clevelandu je American Steel & Wire Company sledila vzgledu Carnegie-Illinois Corporation ter razpustila kompanijsko unijo, ki je imela na šest tisoč članov.

Mussolinija skrbita Dunaj in Praga

WESTINGHOUSE SE OBOTAVLJA

CIO zahteva samo za sebe priznanje. — Resolucija električarjev in radio delavcev je postavila pogoje za delavski sporazum.

PITTSBURGH, Pa., 26. apr. — Posebni odbor United Electrical & Radio Workers Union, ki pripadra k CIO, je sprejel resolucijo, ki od Westinghouse Electric and Manufacturing Company zahteva, da jo prizna kot edino agenturo za kolektivna pogajanja za svojih 47.000 delavcev. Delegati krajevnih unij v New Yorku, Bridgeport, Conn., Philadelphia, Pa., Essington, Pa., Mansfield, O., Chicago, Ill., Bloomfield, N. J., Springfield, Mass., East Pittsburgh, Pa. in Hamilton, Ont., so soglasno sprejeli resolucijo.

Predsednik unije James Carey je rekel, da bo prepis resolucije takoj poslal predsedniku zavrateljskega sveta Westinghouse družbe, A. W. Robertsonu.

Delegati so tudi zahtevali, da je sklicana konferenca, na kateri bodo razpravljali o novi plačilni lestvici in o izboljšanih delavskih razmerah.

Postavljene so bile naslednje zahteve:

1. Uvedba sedem urnega dela na dan po pet dni na teden.
2. Dvojna plača za nadurno delo in ob praznikih.
3. Deset centov povška za delo ponoči.
4. Splošno povišanje plač po 10 centov na uro za vse razrede dela.
5. Najnižja dnevna plača \$6 za delavce in \$5 za delavke.
6. Enaka plača za enako delo brez razlike na spol.
7. En teden počitnice s plačo za delavce, ki so uslužbeni že eno leto in dva tedna počitnic s plačo za one, ki so pri družbi že 5 ali več let.

Te zahteve pa ne zadenejo tovarne v East Pittsburghu, ker je vprašanje, ako je v oni tovarni Lewisova unija ali pa unija delavske federacije močnejša.

Westinghouse družba se že več tednov pogaja z unijo CIO in z ameriško delavsko federacijo.

Zastopniki odbora za industrijsko organizacijo, odvetnik Alexander Shaw, je rekel, da bo zahteval, da delavci v tovarni v East Pittsburghu z glasovanjem odločijo, katera unija je močnejša.

Zakaj ne bi se naročili na "Glas Naroda"—največji slovenski dnevnik v Združenih državah.

FAŠISTI SO NAPREDOVALI NA SEVERU

Zavzeli so gorske utrdbe. Fašisti so iz zraka bombardirali Bilbao in Madrid. — Republikanci bombardirali Malago.

SAN SEBASTIAN, Španija, 26. aprila. — Trije vrhovi v Enchortas pogorju, o katerih je bilo splošno mnenje, da jih ni mogoče zavzeti, ker se jih tudi Napoleon ni mogel polastiti, so padli fašistom v roke. Vrhovi so bili silno utrjeni z mnogimi strelskimi jarki, vsekanimi v skale.

Cete generala Mole so dospeli do Urquiole, šest milj od Duranga, na jugu pa do El Orrio, tri milje od Duranga.

SANTANDER, Španija, 26. aprila. — Fašistična artilerija je v nedeljo zopet bombardirala središče Madrida. Ubite so bili štiri osebe, 12 pa jih je bilo ranjenih.

Deževno jutro je prineslo Madridčanom upanje, da bo dvanajstdnevno bombardiranje mesta prenehalo, toda popoldne je posijalo solnce in ob štirih so pričeli grmeti topovi.

GIBRALTAR, 26. aprila. — Republikanski aeroplani so v nedeljo metali bombe na Malago. Šest oseb, med njimi tri ženske, je bilo ubitih in 20 ranjenih.

POSTIL SE BO, DOKLER GA BOG NE POZOVE

STOOPING OAK, Tenn., 25. aprila. — 45letni verski fanatik Jackson Whitlow, ki pravi, da že 48 dni ni ničesar užil, se bo še naprej postil in čakal božjega povelja. Sose-dom pripoveduje, da mu je Bog naročil postiti se.

STRAŠNE POSLEDICE KO LIZIJE

DOVER, Del., 26. aprila. — Marvin A. Holloway in njegova sestra Betty sta bila danes usmrčena, ko je avtomobil, v katerem sta se vozila, kolidirala z velikim trukom. Holloway si je zlomil hrbtenico, ženska je pa prišla pod kolo, ki ji je strlo glavo.

HONDURAS ČASTI ZDRUŽENE DRŽAVE

TEGUCIGALPA, Honduras, 26. aprila. — Ko bodo praznovali v Združenih državah 150. obletnico ustave, bo izdala republika Honduras znamke, v katerih bo vpodobljena poleg domače tudi ameriška zastava. Spodaj bo napis: "Priateljstvo med Hondurasom in Združenimi državami."

RAZSTRELBA JE ZAHTEVALA 3 ŽIVLJENJA

Najbrdže je bila navratna dinamična patrona, ki se prej ni vžgala. — Plast kamenja je zasulja rudarja.

WILLIAMSTOWN, Pa., 26. aprila. — Pri razstrelbi v rudniku Susquehanna Coal Co. je bil takoj ubit 20 let stari Albert Essney, Michael Silinski in Frank Krawlic pa sta v bolnišnici za ranami umrli.

Dva druga rudarja, Frank Striemie in Frank Adams sta bila poškodovana.

Vseh pet rudarjev je v rovu vrtalo luknje v skalo in nek delavec je najbrže navrtal dinamično patrono, ki se je pri prejšnji razstrelbi ni vnela in se je pozneje vžgala.

POTTSVILLE, Pa., 26. apr. — Rudarji so rešili 50 let starega Stanleya Poška iz neodvisno obratovanega rova, v katerem je prejšnji dan zasulo njegovega tovariša 52 let starega Anthonya Gristitisa. — Poška je bil le malo poškodovan in je bil prepeljan v bolnišnico. 200 rudarjev pa še dalje koplje, da najdejo Gristitsovo truplo.

OROŽNIKI USTRELILI DVA POGREBCE

BEOGRAD, Jugoslavija, 25. aprila. — Srbski orožniki so na pokopališču blizu Podgorice v Čmi gori pri odprtem grobu streljali na pogrebce in dva ubili.

Neki brezposelni delavec je baje umrl vsled lakote. Pogrebei so glasno zabavljali nad oblastni, češ, da so pustili reveža lakote umreti. Oblasti, ki so pričakovale izgrede, so k pogrebu poslale orožnike.

Ko je pričel nek kmet ob odprtem grobu govoriti, so ga orožniki hoteli ustaviti. Kmetje pa so navalili na orožnike, in pričel se je pretep. Orožniki so pričeli streljati in dva kmeta sta se mrtva zgrudila. Več kmetov je bilo aretiranih.

KRALJ ZOG IŠČE NEVESTO

TIRANA, Albanija, 25. apr. — Albanski kralj Zog si išče nevesto, ki pa mora biti bogata.

Kralj Zog hoče dobiti nevesto, ki bo imela najmanj pet milijonov dolarjev dote; poleg tega pa bi tudi rad našel bogate žene za svoje štiri sestre.

Zog bi najraje dobil kako bogato Amerikanko v nadi, da bi se kaka velika ameriška družba pričela zanimati za albanski petrolej in bi wanj naložila svoj kapital.

HITLERJU SVETUJE NAJ NE RAZBURJA PODONAVJA

PAPIZ, Francija, 26. aprila. — Kaj sta se dogovorila avstrijski kancler dr. Kurt Schuschnigg in Benito Mussolini v Benetkah, bo šele znano, kadar se dr. Schuschnigg vrne na Dunaj. Toda naslednje bo najbrže verjetno.

Najpoglavitejši namen dr. Schuschniggovega obiska v Italiji je bil pridobiti Mussolinijevo podporo za neodvisnost Avstrije. Da moremo razumeti dr. Schuschniggov namen, moramo pomisliti, da je Mussolini od lanskega poletja in zlasti ob februarja, da je prišel do boljšega sporazuma z Nemčijo, opustil svoj protektorat nad Avstrijo.

Pred dvema meseca, ko je prišel nemški vnanji minister baron Konstantin Neurath na Dunaj, da ni dosegel sporazuma med Avstrijo in Nemčijo, pa je bil zavrnjen, se je obrnil na italijanskega diktatorja, ki je nato prvič sporočil dr. Schuschnigg, da je proti restoraciji habsburške vladarske hiše. V Benetkah je dr. Schuschnigg skušal pogovoriti Mussolinija, da premeni svoje stališče, toda se mu ni posrečilo.

Mussolinijeva prva skrb je bila, dobiti od dr. Schuschnigg obljubo, da ne bo sklenil s Čehoslovaško nikake pogodbe, ki bi bila naperjena proti nemškemu pritisku. Dva meseca pa je že francoska vlada pritiskala na dr. Schuschnigg, da postavi s Pragu skupno fronto. Spočetka je Schuschnigg omahoval, ker se je bal, da bi avstrijsko-češka zveza eduttajla Italijo in bi postala Nemčija še bolj sovražna in drzna. Toda pozneje so se pričela živahna pogajanja med Dunajem in Prago, ker se obe vlade zavedati, da Hitler poželi svojo zvezo oči po obel-deželih. Tako zvezo pa je Mussolini v Benetkah skušal preprečiti.

Kakor je razvidno iz uradnega naznanila o razgovoru med dr. Schuschniggom in Mussolinijem, je Mussolini dr. Schuschnigg jasno povedal, da ni treba pričakovati, da bi bila zopet poslana italijanska vojska na Brenner, kakor v juliju 1934, ako bi bila neodvisnost Avstrije zopet v kaki nevarnosti. Značilno je, da v tem naznanilu prvič ni bila omenjena avstrijska neodvisnost.

Mussolini je dr. Schuschniggu tudi povedal, da bo v kratkem obiskal Hitlerja v Berchtesgadenu in da bo po svojih močeh skušal pogovoriti Hitlerja, da ne razburja Podonavja. Da pa bo imel pri tem lažje delo, je dr. Schuschniggu svetoval, da izboljša svoje odnose do Nemčije in ne sklene nikake pogodbe s Prago razun na gospodarskem

polju in da avstrijskim nazijem delež v avstrijski vladi. V času, ko je bil dr. Schuschnigg v Benetkah, se je poljski vnanji minister polkovnik J. Beck mudil v Bukarešti, kjer je skušal pogovoriti Rumunsko, da ne stoji tako zvesto pri Čehoslovaški v tradicionalnem duhu Male antante. Italija in Poljska si na vse kripnje prizadevate, da bi osunile Čehoslovaško. Ako bo Mussolini za povračilo svojega truda zahteval od Nemčije podporo v Sredozemskem morju, ni še popolnoma jasno, toda njegov sestanek s Hitlerjem bo pokazal posledice že proti koncu pomladi ali pa v začetku poletja.

DETEKTIV PARKER JE BOLAN

NEWARK, N. J., 24. apr. — Detektiv Ellis Parker, ki je zadnje mesece tako zelo slujšal, da ga skoro ne morejo spoznati niti njegovi prijatelji, se je po dolgem molku zopet oglašil v javnosti.

Parker, ki je bolan na ledicah in mehurju in ki je na svoji teži izgubil 40 funtov, se je zglasil pri zveznem sodišču v Newarku ter prosil, da bi se obravnava proti njemu zaradi odvedbe Paula H. Wendela prenese iz Newarka v njegov domači kraj Mount Holly.

Stirje najboljši odvetniki v New Jersey, med njimi bivši governor George S. Silzer in Harry Green, ki je osebni odvetnik gubernerja Harolda Hoffmana, sta v Parkerjevem imenu prosila zveznega sodnika Williama Clarka za prenes obravnave.

Parkerjevi odvetniki trdijo, da bi bilo Parkerjevo življenje v nevarnosti, ako bi moral vsak dan hoditi s svojega doma v Newark. Državni pravdnik John J. Quinn pa nasprotuje tej prošnji in je rekel:

"Obravnavo hočejo samo zavleči in zahtevajo obravnavo v Mount Holly samo zato, da bi med tamošnjimi protniki bil tudi Parkerjev bratranec."

Po Parkerjevem posredovanju je bil Wendel odveden izpred nekega hotela v New Yorku in odpeljan v Brooklym. — Pozneje je bil pripeljan v Parkerjevo hišo, kjer je podal svojo izjavo in priznanje, da je odvedel in umoril Lindberghovega otroka, kar pa je pozneje prekal in rekel, da je bil k temu prisiljen.

KRATKA DNEVNA ZGODBA

ALPHONSE DAUDET:

PARTIJA BILIJARDA

Vojaki, ki so se neprenehoma bojevali dva dni in so zadnjo noč prebili brez spanja v hudem naluva, so popolnoma izmučeni. Pri vsem tem so bile najhujše tri ure, ko so jih pustili, da so v popolni vojaški opremi zmrzovali po mlakah blatnih potov in cest in v blatu razmočenih polj.

Oslabljeni od napogov in od prečutih noči, se opirajo drug na drugega in se, oblečeni v uniforme, prepojene z vodo, stiskajo med seboj, da se vsaj malo ogrejejo. Nekateri, naslonjeni na nahrbtnik svojega soseda, spijo stoji. Utrujenost in pomanjkanje se najboljše bereta na dveh dremajočih in izsušenih obrazih. Temno nebo, dež, blato, mraz, lakota in sovražniki, ki jih kar mrgoli okoli, vse to jih premagalo, da o- bupanj čakajo konca.

Kaj delajo tukaj? Kaj se godi? Topovi, katerih cevi so obrnjene proti gozdu, dajo slutiti, da na nekaj preže. Proti obzorju postavljene strojnice čakajo. Zdi se, da je vse pripravljeno na napad. Zakaj ne napadejo? Česa čakajo?

Čakajo povelja, toda višje vojaško poveljstvo ga ne da. Višje vojaško poveljstvo ni daleč od tu; je v lepem gradu Ludovika XIII. Pravi knežji dvorec, ki zasluži, da v njem stonuje francoski maršal. Rdeče oprana opeka se lesketa med gostim drevjem. Zada ga obdajata globok jarek in kamenit nasip in ju ločijo od ceste ravne in zelene terase, ki se dvigajo naravnost do stopnice, ki so okrašene s posodami cvetja. Na drugi strani pa je gabrov dreved z ribnikom, ki plavajo v njem labodi in katerega gladina se svetli kot zrealo. V globljaku, ki je pod grajsko streho, se šopirijo in prhutajo pisani pavi in zlati fazani. Po-

LETNIK KERZETOVEGA "ČASA"

dobi visti, ki nam pošlje POL-LETNO naročnino za novega naročnika. Kdor nam pošlje CELOLETNO naročnino za novega naročnika dobi DVA LETNIKA "ČASA".

NA RAZPOLAGO JE LE SE NEKAJ LETNIKOV, ZATO SE POTRUDITE IN POSLJITE ČIMPREG

Vsak letnik obsega nad 400 strani najzanimivejšega čtiva: povesti, poljudnih razprav — političnih in gospodarskih —, zanimivosti in koristnih nasvetov.

NAJBOLJ PRIMERNO IN PRIPRAVNO ČTIVO ZA SEDANJE DOLGE VEČERE UPRAVA "Glasa Naroda"

BOJNE LADJE PRED GIBALTARJEM

V gibraltarskem pristanišču je pet največjih angleških bojnih ladij, ki čakajo povelja za pričetek pomladnih manevrov. Pri tej priliki bo Anglija ponovno pokazala Italiji svojo moč v Sredozemskem morju.

Holandaska princesa se modernizira.

HAG, Holandska, 25. apr. — Prestolonaslednica princesa Julijana katero je njen soprog princ Bernhard zu Lippe-Bies-terfeld rešil iz starokopitnega ozračja, je prevzela vodstvo v holandski visoki družini in njeni bodoči podaniki so po kratkem pomisleku pričeli odobravati njena pota.

Odkar se je poročila 7. januarja, je pričela kazati veliko zanimanje za novo moderno obleko, šport in plese ter se je oddaljila od domače tradicije, katero je postavila njena mati kraljica Viljemina. Sedaj sta Julijana in njen mož na obisku pri njegovi materi princesi Armgardi v Nemčiji, pozneje pa bosta kraljico Viljemino zastopala pri kronanju angleškega kralja Jurija.

Po svoji poroki je bila Julijana na Holandskem samo dva tedna in tedaj je pokazala, da bo prinesla na holandski dvor novo življenje. Njena znanost je sedaj mnogo prikupljivejša, kot je bila prej. Medtem, ko je bila prej zelo obilna, je sedaj vitka in je svojo težo znižala za 17 funtov.

Palačo Soesdyk, ki je ostala 50 let neizpremenjena in kjer bo Julijana večinoma živela s svojim možem, je tudi popolnoma preuredila. Postavila je centralno kurjavo, električno kuhinjo in telovadnico ter staro pohištvo zamenjala z modernim, razun v sobah, ki so namenjene za kraljico Viljemino.

Njena mati kraljica Viljemina se nikdar ni zmenila za nošo. Oblečena je vedno preprosto in prav nič kraljevske. Julijana in princ Bernhard hodita sedaj svoja pota; trgovine kažejo obleke, "kakoršne nosi princesa."

Vsakdo more opaziti veliko izpremembo, ki se je izvršila na Julijani po njeni poroki. Medtem ko je 7. januarja stopila v "Grootte Kerk" (veliko cerkev) kot boječa in plaha nevesta, je sedaj živahna in dostojanstvena.

Za vso to izpremembo se ima zahvaliti svojemu modernemu možu in njegovi materi.

Stotnik se je silno začudil. Henrik iz gradu Auverone, ki je zaspal na topovskem podstavku, ni nič proti temu maršalu, ki med peklenim pokanjem tako mirno igra bilijard. Medtem se hrup podvoji. Med streljanje topov se meša rgljanje strojnic in drdranje tankov. Rdeč ogenj, črno obrob-ljen, švigne skoraj pod grajsko streho. Preplašeni pavi vpijejo v golobnjaku parabski konji, ki so začutili smodnik, se vzpenjajo do stropa. Višje vojaško poveljstvo je brez glave. Brzojavke prihajajo za brzojavkami. Brzi sli prihajajo in vprašujejo po maršalu.

Maršal se za to prav nič ne zmeni. Prav sem dejal, ko sem rekel, da ga nihče ne odvrne, da bi ne končal začete igre. "Vi ste na vrsti, gospod stotnik."

Toda stotnik pomišlja. Kaj je torej mlademu možu? Skoraj bi izgubil glavo, pozabil na igro in večkrat nepremišljeno sune, toda kljub temu dobi dve točki, ki mu skoraj prinesejo zmago. Sedaj maršal zbesni. Iznenađenje in ogorčenje izbruhneta na njegovem obrazu. Konj pridrvi v tem trenutku na dvorišče in se zgrudi. Po-bočnik, pokrit z blatom, s silo udre skozi vrata ter v enem skoku preskoči vežo.

"Maršal! Maršal!" Zanimivo je bilo videti, kako ga je sprejel. Ves napihnjen od jeze in rdeč kot rak, se prikaže pri oknu z bilijardno palico v roki.

"Kaj je? Kaj to pomeni? Kje je straža? Ali je ni tu?" "Toda, o gospod maršal..." "Je še dobro. Takoj..." Naj počakajo na moja veltja" In s silo zaloputne okno. Zastonj se je trudijo ubogi ljudje. Celi oddelki so pobiti, medtem ko drugi sploh v borbo niso posegli. Nimajo kaj storiti. Z orožjem v roki čakajo ukazov. Da, ukazov, dasi ne potrebujejo ukazov za smrt. Na stotine ljudi pade za gozdom, v jarke, ki so nasproti tihemu gradu. Celo padle trgajo bombe in skozi odprte rane brez prestanka toče kri. Da, zgoraj, v sobi pri bilijardu, tam je šele pekleno vroče; maršal je prehitel tekmeča, a mali stotnik se brani kot lev.

Sedemnajst, osemnajst devetnajst!

Še toliko časa nimata, da bi zaznamovala točke. Samo še točko potrebuje maršal in zmaga je njegova. Vojni hrup je zelo blizu. Granate že prihajajo v park. Ena prileti nad ribnik in se tu razleti s tako silo, da voda pljuska daleč čez obrežje. Edini labod bojazljivo zaplava v vrtinec krvavega perja svojih tovarišev. To je zadnji udarec.

Sedaj pa nastane popolen mir. Nič drugega, kot dež, ki pada na gabrov dreved, drdranje ob vznemirjenju grča in pa nekakšno premikanje črt, ki hitre. Armada je v popolnem razsutu. Maršal je dobil partijo.

L. Ganghofer: Grad Hubertus :: Roman ::

131

Patscheider ni bil radoveden. Pri-luškoval je res — ne proti gospodovi sobi, temveč tja proti vratom, ki so vodila na prsto. Zunaj je nekdo trdno vzdihoval, včasih je tiho škrtnila klop.

Tedaj je v gospodovi izbi hropeče kriknilo, stol je zaropotal in votlo je zabobnelo, kakor bi padel človek na tla. Prestrašen je skočil lovec proti vratom. Ni še bil pri njih, ko so se odprla od znotraj in se je grof Egge s spuščenim obrazom in zmesanimi očmi opotekel na prag. Kakor bi se potapljal, je hlupal in se lov-lil z rokami po zraku. Toda pri prvem koraku, ki ga je napravil čez prag, je obstal ko vkopan in zastrmel v kmeta, ki se je boječe dvignil s klopi.

"Eno samo besedico — dovolite, milostni gospod grof! Poglejte me, kakšen stojim pred vami — oče, ki išče svojega sina!"

Grof Egge je nesmiselno zakrivil z roko. Globoko upognjen, kakor pod težkim bremenom, je omahnil nazaj v kočo.

"Gospod grof!" se je ustrašil Patscheider. "Za božjo voljo, kaj vam je?"

Ne da bi odgovoril, je stopil grof Egge nazaj v izbo in zaprl za seboj vrata.

Pri zapečku je ko kreda sled stal Boštjan Zauner. Zganiti se tudi ni upal, ko se je grof Egge zgrudil na leseno klop, se naslonil s komolci ob mizo in si zakril z rokami obraz.

Čez čas se je mojster Zauner komaj opazno premaknil in zadel pri tem s komolcem ob rob peči. Grof Egge se je vzpel kvišku; njegove suhe oči so bile krvavo rdeče, kakor bi bile vnete. Zapičil jih je v nemega gosta pri peči in žile na sencih so mu nabrekli. Nato se je prijel za čelo, kakor bi se hotel nečesa domisliti, in je s težavo vstal. Hlipajoč si je odpel srajco za vratom in stopil po izbi. Potem je obstal pred Zaunerjem in dejal s pridruženim glasom: "Bilo je dobro, kakor si napravil. Nič nisi kriv, zvest si mi in vdan. Zdaj pojdi! Jaz ostanem, dokler ne pridejo pome. Dolgo ne bo trpelo. Kaj se še očajaš? Pojdi!" Zadnja beseda je zazvenela trdo in ostro.

Boštjan Zauner je težko pogoltnil slino in se izmuzal iz izbe.

Grof Egge je stopil spet h klopi, strmeč s svojimi vnetimi očmi v prazno. Tedaj je čul zunanaj spregovoriti mojstra Zaunerja: "No, pa srečno!" In truden starčevski glas mu je odgovoril: "Srečno tudi vi!"

"Patscheider!" je zavpil grof Egge ko blazen in stisnil dlani v drgetajoče pesti.

Lovec je prišel. "Spravi mi stran tega človeka! Tega tu zunaj!" je hropel grof Egge. "Umori me, če bo še dolgo tu!"

Pred kočo je našel kmeta še vedno na klopi. Med koleno je držal kratko palico in se je oklepal s tresočimi se rokami.

"Muehltaler —" Lovec je pohajala beseda. "Z gospodom grofom se sedaj ne da govoriti. Božite pametni in odidite v božjem imenu."

Starec je odkimal z glavo.

Patscheider se je naglo ozrl proti oknu, prijel kmeta za roko in zašepetal: "Samo za vogat malo! Lezite tja med cretje, da vas ne bo videti. Pozneje pridem tja in vam nekaj povem." — Urno, kakor bi hotel pobegniti pred kmetovim odgovorom, je skočil v kočo in obstal pred pojemajočim ognjem. Čez čas je čul, da odhaja nekdo s težkimi koraki. Patscheider je stopil v izbo. "Zalaj je odšel."

Grof Egge se je oddahnil. Z okamenelim obrazom je blodil kakor mesečen po izbi sem in tja, pritiskal si klobuk na razmršene lase ter iskal puško. Stala je zunaj pred kočo, in Patscheider mu jo je prinesel. Mehanično, kakor vedno, če je odhajal na lov, je odprl grof Egge dvojno cev, da bi pogledal, če je dobro nabita. Prikimal je in se opotekel iz izbe.

"Kam, gospod grof?" je vprašal lovec vznemirjen. "Domov!" Grofu Eggeju se je utnil z ustnic nasmeh, kakor bi bil blazen. "Obljubil sem mu. In moram besedo držati."

"Podboj, gospod grof!" Prepozno ga je posvaril. Z rdečo liso na ble-dem čelu, molče, brez običajne kletve se je pripognil grof Egge, da bi pobral klobuk, ki mu je bil padel z glave. Pritisnil si je mehko klobučevino spet na lase in odšel. Hodil je drsaje.

DALJE PRIDE

ZNAMENITI ROMANI KARLA MAYA

Kdo bi ne hotel spoznati "Vinetova", idealnega Indijanca, ki mu je postavil May s svojim romanom najlepši spomenik?

Kdo bi ne hotel biti z Mayem v "Padišahovi senci" pri "Oboževalcih Ognja", "Ob Vardarju"; kdo bi ne hotel čitati o plemenitem konju "Rihju in njegovi poslednji poti"?

TO SO ZANIMIVI IN DO SKRAJNOSTI NAPETI ROMANI!

IZ BAGDADA V STAMBUL 4 knjige, s slikami, 627 strani Vsebina: Smrt Mohamed Emina; Karavana smrti; Na begu v Goropa; Družba En Na... Cena1.50	Izdajalec; Na lovu; Spet na divjem zapadu; Rečeni rajljoni; Dediči Cena3.50
KRIŽEM PO JUTROVEM 4 knjige, 598 strani, s slikami Vsebina: Jezero smrti; Moj roman ob Nilu; hako sem v Mekko romal; Pri Samarib; Med Jerzid Cena1.50	V GORAH BALKANA 4 knjige, s slikami, 576 strani Vsebina: Kovač Šimen; Zaroča s zaprekami; V go- bjaku; Mohamedanski svetnik Cena1.50
PO DIVJEM KURDISTANU 4 knjige, 594 strani, s slikami Vsebina: Amadija - Beg iz ječe; Krona sveta; Med dvema ognjema Cena1.50	WINETOV 12 knjig, s slikami, 1753 strani Vsebina: Prvikrat na divjem zapadu; Za življenje; Nšo-č, lepa Indijanka; Proklistvo sista; Za detektiva; Med Komanči in Apači; Na nevarnih potih; Winnetovov roman; Sans Ear; Pri Komančih; Winnetova smrt; Win- netova oporoka Cena3.50
PO DEŽELI ŠKIPETARJEV 4 knjige, s slikami, 577 strani Vsebina: Brata Aladžija; Koča v soteski; Miridit; Ob Vardarju Cena1.50	Z U T I 4 knjige, s slikami, 597 strani Vsebina: Boj s medvedom; Jama draguljev; Kon- čno —; Rih, in njegova poslednja pot Cena1.50
SATAN IN ISKARIJOT 12 knjig, s slikami, 1704 strani Vsebina: Izseljenci; Yuma Setar; Na sledu; Nevar- nosti nasproti; Almaden; V treh delih sveta; Naročite jih lahko pri:	

KNJIGARNI "Glas Naroda"
216 West 18th Street
New York, N. Y.

